

Handläggare
Per Onning
Telefon: 0850804045

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2021-08-26

Remiss av handlingsplan för minskat klotter. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Förslag till beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.
2. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd förklarar ärendet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss avseende Trafikkontorets handlingsplan för minskat klotter. I handlingsplanen redogörs för ett antal problemområden, bland annat om att arbetsätten skiljer sig åt inom staden, bristande kvalitetssäkring vad gäller materialval, bristande underhåll av objekt och objekt utanför stadens ansvarsområde samt svårigheten med att få en bild av vad klotter kostar staden som helhet. Även bristande möjligheter för staden att få andra aktörer att agera på klotter lyfts.

Förslagen på lösningar som redovisas är ökad information dels internt om stadens policy mot klotter men även till allmänheten om effekterna av klotter, materialval och vikten av underhåll samt ökad samverkan. Trafikkontoret vill även utreda möjligheten att använda personer inom ramen för arbetsmarknadsåtgärder som kompletterande resurs samt utreda varför klottret ökar.

Förvaltningen är i grunden positiv till de framförda förslagen men konstaterar att samverkan i det trygghetsskapande arbetet redan genererar många möten varför förvaltningen menar att den samverkan som Trafikkontoret efterlyser till stor del kan hanteras inom redan existerande forum i staden. Vidare att samverkan kring frågor med mycket tekniskt innehåll bör involvera de aktörer som arbetar med dessa frågor och inte alla aktörer som ingår i trygghetsarbetet.

Förvaltningen menar även att utreda frågan om varför klotter ökar istället kan formuleras som att undersöka varför vissa städer lyckats minska på mängden klotter.

Bakgrund

Trafikkontoret fick i budget 2020 i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden. Förvaltningen har genom denna remiss fått möjlighet att ta ställning till den föreslagna handlingsplanen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö.

Ärendet

Klotter på egendom som tillhör stadens förvaltningar och bolag omfattas av stadens Policy mot klotter och liknande skadegörelse. I policyn står att "stadsmiljön är allas egendom och det är allas ansvar att vårda den". Stockholm ska vara en trygg, säker, och välskött stad. Trafikkontoret ansvarar för sanering av stadens objekt i parkmiljö, det vill säga gata, torg och park. Exempel på objekt är gångtunnlar, broar, räcken, trappor med mera. Trafikkontoret sanerar inte förskolor som tillhör stadsdelsförvaltningarna och inte heller objekt som tillhör fastighetskontoret, Stadsholmen, Svenska bostäder, SISAB, Micasa, Familjehem eller Stockholmshem. Staden kan inte utdela sanktioner mot fastighetsägare som inte sanerar sina fastigheter.

Problembild

Den problembild som framkommit hos trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna är:

Klotter som trygghetsfråga

Förekomsten av klotter minskar upplevelsen av trygghet i ett område och alla områden i staden ska vara rena och trygga för alla som bor och vistas där. Klotter ska saneras bort och förebyggas för att minska förekomsten av klotter på sikt.

Olika arbetssätt inom staden

Alla stadens bolag och förvaltningar omfattas av Policy mot klotter och liknande skadegörelse. Trafikkontoret bedömer att kunskapen om policyn varierar och att arbetssätten klottersanering och klotterförebyggande arbete skiljer sig åt mellan de olika förvaltningarna och bolagen.

Materialval

Många av de objekt som ställs ut i stadsmiljön har inte testats med avseende på motståndskraft mot klotter och sanering. Det innebär att en del objekt är av svårsanerade material eller material där det är lättare för färgen att tränga in.

Brist på underhåll av objekt

Många saneringar av klotter på ett objekt kan medföra att objektet slits ut och ser ”tråkigt” ut. Brist på underhåll kan dra till sig mer klotter.

Närområde kring lagliga väggar

Klottret har ökat i områden som har direkt anslutning till stadens lagliga väggar.

Objekt utanför stadens ansvarsområde

Staden har inte möjlighet att använda sig av sanktioner vad gäller klotter på privata objekt och objekt som ligger utanför stadens ansvarsområde. Trafikkontoret lyfter särskilt fram detta som problematiskt då klotter blir kvar i området även efter att staden sanerat de objekt staden ansvarar för. Vidare försvåras det förebyggande arbetet i och med teorin att klotter föder mer klotter.

Budget

Trafikkontoret anför att det är prioriterat klotter som anmäls ska saneras inom 24 timmar vilket kan medföra att systematiskt förebyggande klottersanering får stå tillbaka för att få budgeten att räckta till.

Avtal

Trafikkontoret har undersökt möjligheten att låta privata fastighetsägare delta i stadens upphandling och avtal för klottersanering men det bedöms inte vara möjligt. I övrigt hänvisas till bilaga 1 gällande denna punkt.

Genomförande/handlingsplan

Trafikkontoret har tillsammans med stadsdelsförvaltningarna kartlagt förslag på arbetssätt som kan upprättas för att minska förekomsten av klotter i staden. En kartläggning av effektivare och hållbara metoder för klottersanering har genomförts.

Handlingsplanen utgår från Brottsförebyggande rådets exempel på klotterförebyggande arbete. Handlingsplanen innehåller nedanstående punkter.

- Belysa stadens Policy mot klotter och liknande skadegörelse i Stockholm
- Ökad samverkan för minskat klotter
- Ökad samverkan i trygghetsfrågan
- Val av gynnsamma material
- Försvåra för klottrare
- Prioriterad underhållsbudget
- Kartläggning av underhållskostnader
- Områden kring de lagliga väggarna
- Hållbara muralmålningar

- Privata fastighetsägare
- Utreda möjlighet till kompletterande stödåtgärder
- Kampanjer för ökad informations-spridning
- Utredning om varför klotter ökar

Det förs ett resonemang under varje punkt i bilagan och för den som vill fördjupa sig hänvisas till bilagan.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att den föreslagna handlingsplanen är en god början för att förebygga och sanera klotter. En del förslag är enligt förvaltningen lätta att genomföra och även lätta att följa upp. Det gäller förslaget om att belysa stadens policy mot klotter och liknande skadegörelse där en ökad kännedom om policyn bara är positiv. Likaså är punkterna val av gynnsamma material, kartläggning av kostnader och åtgärder för att försvåra för klottrare självklara och okomplicerade åtgärder. Det finns inga lagliga väggar i stadsdelsområdet i Hässelby-Vällingby varför förvaltningen inte kommenterar den punkten. Trafikkontoret ser gärna att privata fastighetsägare samverkar genom till exempel att upprätta gemensamma avtal för klottersanering vilket även stadsdelsförvaltningen instämmer i. Kampanjer för ökad informations-spridning för att öka medvetenheten om klotter, klottersanering och dess effekter ställer sig förvaltningen positiv till.

När det gäller punkten om ökad samverkan för minskat klotter så föreslås där behandlas ett antal områden av ganska teknisk karaktär medan de flesta aktörer som föreslås samverka i frågan inte har kunskap i de tekniska frågor som trafikförvaltningen föreslår ska tas upp. Förvaltningen menar att frågor som rör förekomst av klotter, behov av sanering och upplevelse om ökat minskat klotter bör behandlas i de redan existerande forumen för trygghetsarbetet där polis, trafikkontoret, fastighetsägare och föreningsliv redan finns representerade. De mer tekniska frågorna bör behandlas av de som ansvarar för att klotter saneras och förebyggs genom tekniska lösningar. I fråga om punkten om ökad samverkan i trygghetsfrågan ställer sig förvaltningen positiv till en ökad samverkan mellan trafikkontoret och stadens parkerings- och ordningsvakter. Trafikkontoret har redan möjlighet att bistå trygghets-samordnare med statistik rörande kränkande/kränkande klotter genom det stadsövergripande forum som finns inom ramen för arbetet mot våldsbejakande extremism. Detsamma gäller återkoppling gällande trygghetsvandringar. Förvaltningen har operativa trygghetsrådet där bland annat dessa frågor rapporteras.

Under åtgärden prioriterad underhållsbudget föreslår trafikkontoret att feriearbetande ungdomar kan användas för underhåll av en del av de objekt respektive förvaltning ansvarar för. Förvaltningen använder sig av feriearbetande ungdomar för det ändamålet inom ramen för de avtal som slutits med entreprenörer. Trafikkontoret skriver om en punkt de benämner *utreda möjlighet till kompletterande stödåtgärder*. Den går ut på att Stockholms stad inför en grupp som ska använda sig av personer med offentligt skyddad anställning inom ramen för arbetsmarknadsinsatser (OSA) för att komplettera nuvarande saneringsarbete. Förvaltningen är i grunden positiv till förslaget. Dock ser förvaltningen att gränsdragningen kan bli en utmaning givet redan ingångna avtal med entreprenörer och regler gällande konkurrensutsättning.

Den sista punkten i handlingsplanen är en utredning om varför klottret ökar. Trafikkontoret avser att kontakta ett universitet för att få en student att skriva om detta. Förvaltningen menar att ett alternativt synsätt på detta vore att undersöka varför vissa städer, till exempel New York i USA, lyckats minska klottret.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Pirjo Dahlgren-Jespersson
Avdelningschef

Bilagor

1. Handlingsplan för minskat klottret

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör
Pirjo Dahlgren-Jespersson, Avdelningschef

Datum

2021-08-12
2021-08-12